

Комунальний вищий навчальний заклад
“Олександрійський педагогічний коледж
імені В. О. Сухомлинського”

Затверджено
наказ директора
від 15.03.2019 № 16/02-04

ІНСТРУКЦІЯ № 49
з охорони праці при роботі з металічним натрієм у кабінеті хімії

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Практичні роботи, хімічні досліди проводити у тих умовах і порядку, з такими кількостями і концентраціями речовин і приладами, які зазначені в інструкції до проведення експерименту.
- 1.2. Доступ студентів до місця зберігання хімічних реактивів повинен бути виключений.
- 1.3. Лужний метал натрій енергійно взаємодіє з водою, при цьому виділення водню супроводжується вибухом. Тому працювати з ним слід особливо обережно.
- 1.4. При виявленні небезпечностей на робочому місці: несправні прилади, протікання розчинів хімічних речовин, відсутність або нещільність корок та інше, негайно повідомити викладача.
- 1.5. При роботі з металічним натрієм, використанні технічних засобів тощо можливі такі небезпечності:
 - хімічні опіки;
 - отруєння і опіки від пожежі;
 - ураження вибухом;
 - опіки відкритим полум'ям;
 - падіння предметів, матеріалів;
 - порізи шкіри розбитим склом.

2. ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

Студенти повинні:

- 2.1. Одягнути спеціальний одяг і засоби індивідуального захисту (гумові рукавиці, фартух, захисні окуляри тощо).
- 2.2. Перевірити справність витяжної шафи та ефективність роботи вентиляції.
- 2.3. Реактиви для дослідів розмішувати у призначених для них місцях.
- 2.4. Ознайомитися із змістом практичної, лабораторної роботи та з правилами безпечного їх виконання.

3. ПІД ЧАС РОБОТИ

- 3.1. Досліди з металічним натрієм треба виконувати на піддонах у витяжній шафі, далеко від джерел води і тепла.

3.2. Зберігати металічний натрій необхідно в скляній тарі, яка щільно закрита пробкою, під шаром зневодненого гасу, парафіну або трансформаторного мастила. Банки зберігаються в металевому ящику з піском.

3.3. Виймати металічний натрій з тари, завантажувати його в апарати тощо треба тільки сухим пінцетом або тигельними щипцями. Гас, парафін та трансформаторне мастило з поверхні металу витирають фільтрувальним папером.

3.4. Різати металічний натрій потрібно на фільтрувальному папері сухим і гострим ножем.

3.5. Відходи (обрізки) металічного натрію необхідно збирати в окремі банки зі зневодненим гасом для наступного знищення в той самий день.

3.6. Прилади і посуд, у яких можлива наявність частинок металічного натрію, треба спочатку промити етиловим спиртом і тільки після того, коли весь метал розчиниться в ньому, можна промивати водою.

3.7. Для гасіння металічного натрію, що спалахнув, треба користуватися порошковим вогнегасником, сухим піском, сухою магнезією або ковдрою.

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

3.8. Допускати, щоб металічний натрій мав контакт з водою, вологими предметами, органічними сполуками, що містять хлор, твердим карбон (IV) оксидом (сухим льодом).

3.9. Працювати з натрієм за вологості в приміщенні більше ніж 60 %.

3.10. Нагромаджувати залишки натрію.

3.11. Викидати залишки металічного натрію в каналізаційну мережу або тару для збирання сміття.

3.12. Застосовувати для гасіння лужних металів воду, пінні вогнегасники та карбон (IV) оксид (вуглекислоту).

4. ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Прибрати своє робоче місце у відповідності до вказівок викладача.

4.2. Зняти спеціальний одяг, засоби індивідуального захисту та привести себе в порядок.

4.3. Вимити з милом обличчя і руки.

4.4. Вимкнути освітлення.

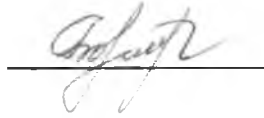
5. ДІЇ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадку аварійної ситуації негайно повідомити викладача чи завідуючого кабінетом та виконати наступні дії:

- у разі відключення електроенергії, терміново вимкнути все електрообладнання, яке знаходиться на робочому місці;
- у разі аварії в системі водопостачання чи каналізації необхідно терміново перекрити крани водопостачання і повідомити викладача;
- у разі виникнення пожежі (чи загоряння) необхідно вжити заходів щодо її гасіння, негайно повідомити вчителя та приступити до ліквідації пожежі згідно з діючою в закладі інструкцією з пожежної безпеки;

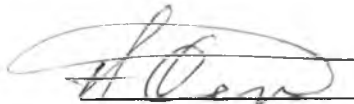
- у разі травмування студента, необхідно повідомити про це викладача та за його вказівкою надати потерпілому першу долікарську допомогу і якнайшвидше відправити його до медпункту.

Інструкцію склав:

Т.В. Борищук

Погоджено:
Провідний фахівець
(інженер з ОП)

М.Г. Сердюк